

Juryrapport Nationale Mediatheek Trofee 2020

Stichting Lezen en Passionate Bulkboek vragen met de Nationale Mediatheek Trofee aandacht voor het belang van een goede leesomgeving op scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Met het uitreiken van de prijs beogen zij een leesomgeving te stimuleren waarin de medewerkers aandacht besteden aan het creëren van een leesomgeving, waarin leerlingen zich op verschillende manieren kunnen terugtrekken met een boek en waar er leerlingen wordt gewezen op de diverse campagnes die het leesplezier bevorderen of het literatuuronderwijs verrijken. De ruimte is belangrijk, maar hoe de boeken gepresenteerd worden, hoe groot en actueel de collectie van de boeken is, hoe deze zijn uitgestald, wat er aan leesbevordering wordt gedaan, op welke wijze er nagedacht wordt over het aanzetten tot lezen (visie) én hoe de begeleiding is, is minstens zo belangrijk.

In de periode januari t/m juni 2020 werden in totaal 29 dubblure vrije nominaties ontvangen. De verschillende inzendingen werden door de mediathedarissen verrijkt met een beschrijving van hun leesbeleid. Deze verrijkte inzendingen werden voorgelegd aan de deskundige jury, die bestond uit Joke Boonstra (mediathedaris bij CSG Augustinus en vice-voorzitter van de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs), Rob Bonneur (eigenaar/architect van InVorm Architecten) en Astrid Boonstoppel (medewerker PR & communicatie bij Passionate Bulkboek, auteur).

Tijdens het eerste juryberaad, dat plaatsvond in oktober 2020, stelden de juryleden uit de longlist een shortlist samen van drie mediatheken, die kans maakten op de Nationale Mediatheek Trofee 2020. Journalist Annemarie Terhell bezocht vervolgens deze drie scholen, interviewde de mediathedarissen en deed hiervan bij de jury uitvoerig verslag in woord en beeld.

In dit juryrapport vat de jury het tweede juryberaad samen en maakt zij achtereenvolgens bekend welke prijzen zij aan de drie mediatheken hebben toegekend.

Algemene indruk

Voor een juiste beoordeling neemt de jury verschillende aspecten in overweging: inrichting, sfeer, collectie én leesbevorderende projecten moeten elkaar aanvullen; de combinatie moet kloppen. Een bevlogen en enthousiaste mediathedaris (of team van mediathedarissen al dan niet ondersteund door vrijwilligers) is daarbij minstens zo belangrijk.

Toekenningen

De eerste prijs gaat naar de mediatheek met de beste inrichting, een variatie aan verschillende functies binnen het verblijf, in combinatie met een goede collectie boeken, toezicht,

begeleiding en zichtbare aandacht voor lezen en campagnes die het lezen stimuleren. De winnaar ontvangt een boekenpakket ter waarde van € 1.000,- dat ter beschikking wordt gesteld door Blz.

De tweede prijs – een aanmoedigingsprijs - is een cheque ter waarde van € 750,- ter beschikking gesteld door de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs, die als stimulans dient om een plan in te dienen over hoe de betreffende mediatheek, met welke verbetering dan ook, aantrekkelijker gemaakt kan worden.

De derde prijs – tevens een aanmoedigingsprijs – is een cheque ter waarde van € 500,- ter beschikking gesteld door InVorm Architecten, die kan worden ingezet voor een vrijblijvend interieuradvies over hoe de mediatheek (nog) aantrekkelijker gemaakt kan worden.

De nominaties voor de Nationale Mediatheek Trofee 2020

Er is dit jaar sprake van drie geweldige kandidaten voor de Nationale Mediatheek Trofee. Het aanbod is daarmee als geheel zeer sterk en de jury hoopt dan ook dat dit jaar als voorbeeld zal dienen voor wat betreft de kwaliteit van de inzendingen voor de jaren die nog volgen.

Eerste prijs: Maaswaal College in Wijchen

Deze mediatheek is qua inrichting zeer indrukwekkend en voorwaarden scheppend; de ruimte is gloednieuw en stijlvol ontworpen. Verschillende zones vervullen verschillende functies, waarbij ‘werk’ en ‘ontspanning’ gescheiden worden door de ‘huiskamer’. Op deze manier is de mediatheek een plek voor iedereen en voor elk doel; met een overleg-werkruimte voor leerlingen met zitplekken van verschillende groottes, kleine geluidsichte werkruimtes, een stiltegedeelte, een leeshoek met fauteuils, een auditorium en een filmruimte met een *greenscreen* en filmapparatuur. Deze mediatheek kan als voorbeeld dienen voor anderen. Duidelijk is dat de mediatheek door de school als prioriteit wordt beschouwd.

De jury merkt bovendien op dat het prettig is om te zien dat er de tijd is genomen om draagvlak te creëren voor de transformatie die de mediatheek heeft ondergaan.

De mediathecaris voert een goede regie over de ruimte. De mediatheek is een half uur langer open dan het laatste lesuur, geïnspireerd door universiteiten is hiertoe besloten.

In de onderbouw worden geen boekverslagen geschreven, maar wordt er gewerkt met creatieve verwerkingsopdrachten. Leerlingen kunnen dagboekfragmenten schrijven vanuit een hoofdpersonage, een recensie schrijven of een pitch van het boek doen waarin ze het voor hun klasgenoten aan- of afraden. Alle derdeklassen krijgen een schrijversbezoek in de klas van bijvoorbeeld Cis Meijer, Margje Woodrow, Buddy Tegenbosch of Khalid Boudou. Ook in de bovenbouw vinden schrijversbezoeken plaats, zo zijn in de loop der jaren Renate Dorrestein, Kees van Beijnum, Arthur Japin en Remco Campert te gast geweest. Volgend jaar gaat de school van start met leesclubs, die worden georganiseerd door de afdelingsleider van de bovenbouw (die zelf docent Nederlands is) en de eersteklassen doen mee aan de voorleeswedstrijd Read2Me! in samenwerking met de bibliotheek.

Hoewel er flink wordt uitgeleend valt het de jury op dat het aanschafbudget van deze mediatheek het laagste ligt van de drie genomineerden. Desalniettemin is de jury van mening dat de collectie kwalitatief sterk is en zeer gevarieerd. De Nederlandse literatuur is goed gesorteerd en bestaat uit een gedeelte jeugdliteratuur, *young adult* literatuur en volwassenenliteratuur. Dit jaar is het vrij lezen ingevoerd voor de onderbouw en daarvoor is een aparte collectie met lekker lezenboeken aangeschaft. Alle boeken worden aangeschaft via de lokale boekwinkel de Klein in Wijchen.

Tot slot dient er te worden opgemerkt dat de jury zich er terdege van bewust is dat niet elke school de beschikking heeft over dezelfde middelen als hier het geval is. Toch heeft de jury gekozen de eerste prijs toe te kennen aan een mediatheek die een voorbeeldfunctie zou kunnen

vervullen. Anderen zouden zich door deze mediatheek kunnen laten inspireren en zouden wellicht kleinere onderdelen van deze mediatheek over kunnen nemen.

Om deze redenen kent de jury unaniem de eerste prijs aan deze mediatheek toe en kan met het gewonnen boekenpakket de collectie worden aangevuld.

Tweede Prijs: Martinuscollege in Grootebroek

De jury noemt de mediatheek van het Martinuscollege een mediatheek waarbij de mediathecaris overduidelijk een leesambassadeur is die hart heeft voor haar vak.

De mediatheek is een plezierige en verzorgde ruimte. Aan het plafond hangen tijdschriften en boekenkasten als versiering. Er zijn allerlei kastjes waarin boeken worden uitgestald, en er staan op meerdere plekken bloemen. Er zijn een twintigtal werkplekken met computers, er staan enkele tafels en er is een zitje met twee banken. Echter oogt de ruimte wel licht gedateerd.

Er is een uitgebreide afdeling met jeugdliteratuur, met originele keuzes. Zo is er een hele plank met Thea Beckmanboeken en staat er veel moderne *young adult*. De collectie is gestickerd naar niveau volgens Lezen voor de Lijst om het kiezen te vergemakkelijken. Ook de Jonge Jury-boeken hebben een eigen sticker met daarop een jaartal. Er is een behoorlijke afdeling non-fictie boeken, die weliswaar gesaneerd wordt, maar wel aanwezig blijft. Qua romans is er veel keuze uit verschillende tijdperken. Zo zijn een uitgebreide afdelingen middelnederlands en Nederlands-Indië literatuur, maar staan er ook veel boeken van hedendaagse schrijvers. Alle prijswinnende boeken van de afgelopen jaren zijn in huis, ook de genomineerde boeken voor de Boekenweek voor Jongeren staan nog uitgestald. De jury is positief over de aandacht voor leesbevorderende activiteiten.

Een aandachtspunt van de jury is dat er ingezet zou kunnen worden op het aanbrengen van variatie van de functies binnen de ruimte.

Het is om deze redenen dat de jury de tweede prijs aan deze mediatheek toekent.

Derde Prijs: Veluws College in Apeldoorn

De mediatheek van het Veluws College is een mediatheek met een bevlogen mediathecaris die regelmatig met haar koffertje de klassen ingaat om leerlingen enthousiast te maken voor boeken.

De mediatheek is gelegen in de kelder, met veel glas en vrij uitzicht naar buiten. De ruimte ziet er zeer modern en verzorgd uit. Vier jaar geleden is de ruimte ingericht door een binnenhuisarchitect. Op de pilaren hangen prachtige in het oog springende zwart-wit foto's, die door leerlingen zijn gemaakt. Als pluspunt noemt de jury het 'gezoneerd' verblijf, waarbij verschillende zones verschillende functies vervullen. De zestig werkplekken, waaronder vier grote tafels met rode stoelen en drie loungeplekken waar de leerlingen kunnen overleggen, lezen en studeren zijn uitstekend te noemen.

Op het gebied van landelijke leescampagnes is deze school niet heel actief. Wel worden de boeken van Nederland Leest ingekocht voor de eerste klassen en zorgt de mediatheek ervoor dat de leestips van de Jonge Jury in huis zijn en tentoongesteld worden.

De jury ziet dan ook een verbetermogelijkheid voor de mediatheek wat betreft een intensievere deelname aan (landelijke) leescampagnes. Ook zou het interessant kunnen zijn voor de mediatheek om de mogelijkheid te onderzoeken tot het samenwerken met een bibliotheek.

De jury meent daarom dat de mediatheek van het Veluws College in aanmerking komt voor de derde prijs. InVorm Architecten zal op korte termijn een afspraak maken om tot een deskundig advies te komen.